

Međunarodni sud za krivično gonjenje
lica odgovornih za teška kršenja
međunarodnog humanitarnog prava
počinjena na teritoriji bivše
Jugoslavije od 1991. godine

Predmet br. IT-05-87-T

Datum: 9. februar 2009.

Original: engleski

PRED PRETRESNIM VEĆEM

U sastavu: sudija Iain Bonomy, predsedavajući
sudija Ali Nawaz Chowhan
sudija Tsvetana Kamenova
sudija Janet Nosworthy, rezervni sudija

V. d. sekretara: g. John Hocking

Odluka od: 9. februara 2009.

TUŽILAC

protiv

**MILANA MILUTINOVIĆA
NIKOLE ŠAINOVIĆA
DRAGOLJUBA OJDANIĆA
NEBOJŠE PAVKOVIĆA
VLADIMIRA LAZAREVIĆA
SRETENA LUKIĆA**

JAVNO S POVERLJIVIM I *EX PARTE* DODATKOM

**ODLUKA PO ŠAINOVIĆEVOM ZAHTEVU ZA PRIVREMENO PUŠTANJE NA
SLOBODU U KRAĆEM TRAJANJU**

Tužilaštvo

g. Thomas Hannis
g. Chester Stamp

Branioци optuženog

g. Eugene O'Sullivan i g. Slobodan Zečević za g. Milana Milutinovića
g. Toma Fila i g. Vladimir Petrović za g. Nikolu Šainovića
g. Tomislav Višnjic i g. Norman Sepenuk za g. Dragoljuba Ojdanića
g. John Ackerman i g. Aleksandar Aleksić za g. Nebojšu Pavkovića
g. Mihajlo Bakrač i g. Đuro Čepić za g. Vladimira Lazarevića
g. Branko Lukić i g. Dragan Ivetić za g. Sretena Lukića

OVO PRETRESNO VEĆE Međunarodnog suda za krivično gonjenje lica odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje tekstu: Međunarodni sud) rešava po poverljivom "Zahtevu odbrane za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju iz razloga saosećajnosti", koji je 31. decembra 2008. godine podnela Šainovićeva odbrana (dalje u tekstu: Zahtev),¹ i ovim donosi odluku u vezi s tim.

Kratak proceduralni kontekst

1. Dana 28. juna 2006. godine, neposredno pre početka suđenja, Pretresno veće je izmenilo uslove privremenog puštanja na slobodu optuženog Nikole Šainovića (dalje u tekstu: optuženi) kako bi mogao s majkom da ode na očev grob radi pomena.²
2. Optuženom je odobreno privremeno puštanje na slobodu posle početka suđenja i tokom letnje pauze u radu Suda od 15. do 31. jula 2006. godine.³
3. Dana 5. decembra 2006. godine Veće je odbilo zajednički zahtev šestorice optuženih za privremeno puštanje na slobodu tokom zimske pauze u radu Suda.⁴ Žalbena veće je ovu odluku potvrdilo.⁵
4. Dana 22. maja 2007. godine Veće je odbilo zahtev optuženog za privremeno puštanje na slobodu tokom letnje pauze, konstatovavši, između ostalog, da on nije pokazao da su se okolnosti koje su dovele do odbijanja njegovog zahteva u decembru 2006. u toj meri izmenile da bitno utiču na stav koji je Veće zauzelo u to vreme. Veće je ostavilo otvorenom mogućnost da optuženi podnese zahtev za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju iz razloga saosećajnosti i/ili iz humanitarnih razloga.⁶ Posle tog odbijanja, Veće je 7. juna 2007. godine

¹ Vidi i poverljivi Zahtev odbrane kojim se traži medicinski pregled zdravstvenog stanja optuženog na osnovu pravila 74bis, 17. decembar 2008; poverljivi Dodatak Zahtevu odbrane za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju iz razloga saosećajnosti, 28. januar 2009.

² Odluka po Šainovićevom zahtevu za izmenu uslova privremenog puštanja na slobodu, 28. jun 2006, par. 1, 3; vidi i poverljivu Odluku po zahtevu Nikole Šainovića za izmenu uslova privremenog boravka na slobodi, 12. maj 2006.

³ Odluka po zajedničkom zahtevu za privremeno puštanje na slobodu na određeno vreme tokom letnje pauze u radu Suda, 1. jun 2006.

⁴ Odluka po zajedničkom zahtevu za privremeno puštanje na slobodu tokom zimske pauze, 5. decembar 2006.

⁵ *Tužilac protiv Milutinovića i drugih*, predmet br. IT-05-87-AR65.2, Odluka po interlokutornoj žalbi na odbijanje privremenog puštanja na slobodu tokom zimske pauze, 14. decembar 2006.

⁶ Odluka po Šainovićevom zahtevu za privremeno puštanje na slobodu, 22. maj 2007, par. 12, 14.

odobrilo optuženom privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju kako bi mogao da reši hitan problem lične prirode.⁷

5. Dana 7. decembra 2007. godine Veće je odbilo zahtev optuženog za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju iz razloga saosećajnosti i/ili iz humanitarnih razloga uz obrazloženje da mu je bila data odgovarajuća mogućnost da dotična pitanja reši tokom ranijih privremenih boravaka na slobodi.⁸

6. Dana 4. aprila 2008. godine Veće je odobrilo privremeno puštanje na slobodu optuženog u kraćem trajanju iz humanitarnih razloga i/ili razloga saosećajnosti radi hitnih pitanja lične prirode.⁹

7. Dana 5. septembra 2008. godine Veće je odbilo zahtev optuženog za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju koji je optuženi podneo iz humanitarnih razloga i/ili razloga saosećajnosti, jer Veću nisu dostavljene adekvatne informacije vezane za troškove traženog lečenja i finansijsko stanje optuženog. Pored toga, Veće se nije uverilo da su dostavljene adekvatne informacije koje pokazuju da je tretman ozbiljan i dovoljno nužan da bi zahtevao privremeno puštanje na slobodu u Beograd, Srbija.¹⁰ Dana 26. septembra 2008. godine Veće je, pošto su mu dostavljene dodatne informacije, odobrilo ponovljeni zahtev po istom zdravstvenom osnovu.¹¹

Merodavno pravo

8. Na osnovu pravila 65(A), optuženi koji se nalazi u pritvoru ne može biti privremeno pušten na slobodu izuzev po nalogu sudskog veća. Shodno pravilu 65(B), veće može odobriti privremeno puštanje na slobodu samo ako se uveri da će se optuženi, ako bude pušten na slobodu, pojaviti na suđenju i da neće predstavljati opasnost ni za jednu žrtvu, svedoka ili neko drugo lice, i nakon što zemlji domaćinu i državi u koji optuženi traži da bude pušten na

⁷ Odluka po Šainovićevom zahtevu za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju, 7. jun 2007. (javno s poverljivim dodatkom).

⁸ Odluka po Šainovićevom zahtevu za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju, 7. decembar 2007. (javno s poverljivim dodatkom).

⁹ Odluka po Šainovićevom zahtevu za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju, 4. april 2008. (javno s poverljivim dodatkom); vidi i Nalog o izmeni odluke po Šainovićevom zahtevu za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju, 7. april 2008.

¹⁰ Odluka po Šainovićevom zahtevu za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju, 5. septembar 2008. (javno s poverljivim dodatkom).

¹¹ Odluka po Šainovićevom zahtevu za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju, 26. septembar 2008. (javno s poverljivim dodatkom).

slobodu dâ mogućnost da se izjasne.¹² Ukoliko jedan od kriterijuma propisanih pravilom 65(B) nije ispunjen, veće mora da odbije privremeno puštanje na slobodu i ne mora da razmatra druge uslove.¹³

9. Prilikom odlučivanja o tome da li su uslovi iz pravila 65(B) ispunjeni, veće mora razmotriti sve one relevantne faktore za koje bi se od razumnog veća očekivalo da ih uzme u obzir pre donošenja odluke. Veće zatim mora dati obrazloženo mišljenje u kom će navesti svoj stav o tim relevantnim faktorima.¹⁴ Koji su to relevantni faktori, kao i to koju im težinu treba pridati, zavisi od konkretnih okolnosti svakog slučaja.¹⁵ Ovo zbog toga što odluke po zahtevima za privremeno puštanje na slobodu sadrže mnoštvo činjenica, a slučajevi se razmatraju na pojedinačnoj osnovi u svetlu konkretnih ličnih prilika svakog optuženog.¹⁶ Veće je obavezno da proceni ove okolnosti onakve kakve jesu ne samo u vreme donošenja odluke o privremenom puštanju na slobodu nego, u onoj meri u kojoj se to može predvideti, i u vreme očekivanog povratka optuženog na Međunarodni sud.¹⁷

10. U pravilu 65(B), koje uređuje privremeno puštanje na slobodu tokom suđenja, ne pominju se razlozi saosećajnosti ili humanitarni razlozi. Međutim, praksa Međunarodnog suda potvrđuje da veća prilikom razmatranja zahteva na osnovu pravila 65 imaju određeno diskreciono pravo u slučajevima kada razlozi saosećajnosti ili humanitarni razlozi mogu da omogućće privremeno puštanje na slobodu u nešto kraćem trajanju.¹⁸

¹² *Tužilac protiv Haradinaja, Balaja i Brahimaja*, predmet br. IT-04-84-AR65.2, Odluka po interlokutornoj žalbi Lahija Brahimaja na Odluku Pretresnog veća kojom se odbija njegovo privremeno puštanje na slobodu, 9. mart 2006, par. 6.

¹³ *Tužilac protiv Lukića i Lukića*, predmet br. IT-98-32/1-AR65.1, Odluka po žalbi odbrane na Odluku Pretresnog vijeća po zahtjevu Sredoja Lukića za privremeno puštanje na slobodu, 16. april 2007, par. 6, 23; *Tužilac protiv Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-AR65.3, Odluka po interlokutornoj žalbi na odluku Pretresnog vijeća kojom se odbija privremeno puštanje na slobodu Ljubomira Borovčanina, 1. mart 2007. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Popović*), par. 6.

¹⁴ *Tužilac protiv Stanišića*, predmet br. IT-04-79-AR65.1, Odluka po interlokutornoj žalbi tužilaštva na odluku o privremenom puštanju na slobodu optuženog Miće Stanišića, 17. oktobar 2005. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Stanišić*), par. 8.

¹⁵ *Ibid.*

¹⁶ *Tužilac protiv Boškskog i Tarčulovskog*, predmet br. IT-04-82-AR65.1, Odluka po interlokutornoj žalbi na odluku Pretresnog veća kojom se odbija zahtev Johana Tarčulovskog za privremeno puštanje na slobodu, 4. oktobar 2005, par. 7.

¹⁷ Odluka u predmetu *Stanišić*, par. 8.

¹⁸ Vidi Odluku po Šainovićevom zahtevu za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju, 7. jun 2007, par. 7–11; vidi takođe *Tužilac protiv Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-AR65.3, Odluka po interlokutornoj žalbi na Odluku Pretresnog vijeća kojom se odbija privremeno puštanje na slobodu Ljubomira Borovčanina, 1. mart 2007, par. 5 (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Popović*); *Tužilac protiv Limaja i drugih*, predmet br. IT-03-66-A, Odluka kojom se odobrava privremeno puštanje Haradina Bale na slobodu radi

11. Žalbena veće u predmetu *Prlić i drugi* nedavno je poništilo odluku Pretresnog veća kojom je odobreno privremeno puštanje na slobodu petorice optuženih u tom predmetu. Žalbena veće je smatralo da je Veće u predmetu *Prlić i drugi* pogrešilo jer nije dalo nikakvu naznaku o tome koliku težinu je pridalo opravdanjima za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju iz humanitarnih razloga. Žalbena veće je takođe zaključilo da ta razna opravdanja nisu bila dovoljno ubedljiva, naročito imajući u vidu odluku na osnovu pravila 98bis, da opravdaju primenu diskrecionog ovlašćenja Pretresnog veća u prilog davanju odobrenja za privremeno puštanje optuženih na slobodu, bez ikakvih naznaka o tome koliku im je težinu pridalo. Ovo Veće ne tumači odluku u predmetu *Prlić i drugi* kao pravni zaključak *per se* da privremeno puštanje na slobodu posle donošenja odluke na osnovu pravila 98bis mora uvek da bude odbijeno, pod uslovom da Veće razmotri i odvagne sve faktore relevantne za zahtev za privremeno puštanje na slobodu.¹⁹

12. Još kasnije, Žalbena veće je, opet u predmetu *Prlić i drugi*, kriterijum za privremeno puštanje na slobodu u kasnoj fazi pretresnog postupka utvrdilo na sledeći način:

Kada je riječ o humanitarnim razlozima koji su dovoljni da opravdaju privremeno puštanje na slobodu, Žalbena vijeće napominje da razvoj prakse Međunarodnog suda implicira da se zahtjev za privremeno puštanje na slobodu podnesen u kasnoj fazi postupka, a posebno nakon okončanja dokaznog postupka tužioca, odobrava samo ukoliko *postoje uvjerljivi humanitarni razlozi* ... Stoga, privremeno puštanje na slobodu u kasnoj fazi postupka treba odobriti samo ukoliko postoje dovoljno uvjerljivi humanitarni razlozi koji opravdavaju puštanje. Nadalje, čak i ukoliko se utvrdi da je privremeno puštanje na slobodu opravdano u svjetlu prirode okolnosti, dužina njegovog trajanja ipak bi trebala biti srazmjerna ovim okolnostima...²⁰

prisustva pomenu za brata i obeležavanja tradicionalnog perioda žalosti, 1. septembar 2006, str. 1; *Tužilac protiv Blagoja Simića*, predmet br. IT-95-9-A, Odluka po zahtjevu Blagoja Simića za puštanje na slobodu tokom ograničenog perioda kako bi prisustvovao parastosu za majku, 5. maj 2006, str. 3; *Tužilac protiv Limaja i drugih*, predmet br. IT-03-66-A, Odluka kojom se odobrava privremeno puštanje na slobodu Haradina Bale radi prisustva pomenu za kćerku, 20. april 2006, str. 2; *Tužilac protiv Stanislava Galića*, predmet br. IT-98-29-A, Odluka po molbi odbrane za privremeno puštanje na slobodu Stanislava Galića, 23. mart 2005, par. 15; *Tužilac protiv Blagoja Simića*, predmet br. IT-95-9-A, Odluka po zahtjevu Blagoja Simića na osnovu pravila 65(I) za privremeno puštanje na slobodu na određeno vrijeme radi prisustva parastosu za oca, 21. oktobar 2004, par. 20; *Tužilac protiv Kordića i Čerkeza*, predmet br. IT-95-14/2-A, Odluka po zahtjevu Darija Kordića za privremeno puštanje na slobodu, 19. april 2004, par. 8-12.

¹⁹ *Tužilac protiv Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-AR65.5, Odluka po objedinjenoj žalbi tužilaštva na odluke o privremenom puštanju na slobodu optuženih Prlića, Stojića, Praljka, Petkovića i Čorića, 11. mart 2008, par. 19-21.

²⁰ *Tužilac protiv Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-AR65.7, Odluka po "Žalbi tužioca na Odluku po zahtjevu optuženog Petkovića za privremeno puštanje na slobodu od 31. marta 2008", 21. april 2008, par. 17 (fusnota izostavljena) (naglasak dodat); ali, vidi *Tužilac protiv Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-AR65.6, Obrazloženje odluke po hitnoj žalbi tužilaštva na "Odluku po zahtjevu optuženog Pušića za privremeno puštanje na slobodu" donesene 14. aprila 2008, 23. april 2008, par. 15.

13. Veće je pažljivo razmotrilo i primenilo celokupnu gorenavedenu sudsku praksu Žalbenog veća prilikom procene prilika optuženog.

Diskusija

14. Veće je pažljivo razmotrilo sve argumente u vezi s ovim pitanjem i uzelo u obzir sve relevantne faktore koji se odnose na pitanje privremenog puštanja na slobodu.

15. U Zahtevu, optuženi traži privremeno puštanje na slobodu u trajanju od 14 dana zbog zdravstvenog stanja.²¹ Optuženi takođe navodi da se pridržavao uslova koje je Veće postavilo tokom ranijih privremenih boravaka na slobodi, da će se vratiti na nastavak suđenja i da neće predstavljati opasnost ni za jednu žrtvu i svedoka.²²

16. Pretresno veće je dobilo garancije Srbije kojima se potvrđuje da će ona poštovati sve naloge koje Veće izda u vezi s privremenim puštanjem optuženog na slobodu.²³ Holandija je, u svojstvu zemlje domaćina, navela da se ne protivi privremenom puštanju optuženog na slobodu.²⁴

17. Tužilaštvo se protivi Zahtevu, izražavajući načelno protivljenje privremenom puštanju na slobodu ijednog od šestorice optuženih u ovoj krajnje odmakloj fazi postupka. Iako uvažava mogućnost privremenog puštanja na slobodu u kraćem trajanju iz razloga saosećajnosti i/ili humanitarnih razloga, tužilaštvo tvrdi da, uprkos zdravstvenim pitanjima navedenim u Zahtevu, situacija optuženog nije dovoljno uverljiva da bi opravdala puštanje na slobodu. Ukoliko se Zahtev odobri, tužilaštvo traži da Veće za optuženog naloži dvadesetčetvoročasovni nadzor i da izda nalog o odgađanju izvršenja ove Odluke.²⁵

18. [Vidi poverljivi i *ex parte* dodatak]

19. [Vidi poverljivi i *ex parte* dodatak]

20. [Vidi poverljivi i *ex parte* dodatak]

²¹ Zahtev, par. 4-9, 12.

²² Zahtev, par. 10.

²³ Zahtev, Dodatak 2.

²⁴ Dopis Ministarstva spoljnih poslova Holandije od 7. januara 2009.

²⁵ Poverljivi Odgovor tužilaštva na Šainovićev zahtev za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju iz razloga saosećajnosti, 6. januar 2009, par. 4-9.

21. Na osnovu gorenavedenog, Veće se nije uverilo da su okolnosti navedene u Zahtevu ozbiljne i dovoljno uverljive da bi ovog puta opravdale privremeno puštanje na slobodu.
22. S obzirom na gorenavedeni zaključak, nije potrebno da Veće razmatra argumentaciju optuženog koja se odnosi na kriterijume koji se moraju ispuniti na osnovu pravila 65(B).

Dispozitiv

23. Iz gorenavedenih razloga i na osnovu članova 54 i 65 Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda, Pretresno veće ovim ODBIJA Zahtev

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu se merodavnim smatra tekst na engleskom.

/potpis na originalu/
sudija Iain Bonomy,
predsedavajući

Dana 9. februara 2009. godine
U Hagu,
Holandija

[pečat Međunarodnog suda]